

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: **A. K.**
st. přísl. X, e. č. X
t. č. pobytem X
doručovací adresa: X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2019, č. j. OAM-965/ZA-ZA11-ZA20-2019,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2019, č. j. OAM-965/ZA-ZA11-ZA20-2019, e. č. B009008 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. Následně se již zabýval tím, proč postupoval podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou zamítl. Konkrétně žalovaný uvedl, že žalobce je státním příslušníkem Gruzie, která je považována za bezpečnou zemi původu, přičemž zde nedochází k pronásledování ani k mučení, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestání. Stejně tak Gruzie ratifikovala řadu mezinárodních lidskoprávních dokumentů, včetně pravidel týkajících se účinných opravných prostředků.
3. V této souvislosti žalovaný na základě informací o zemi původu mimo jiné doplnil, že v Gruzii jsou v rámci ústavního pořádku garantována základní lidská práva a svobody. Přestože lze hovořit o nižší úrovni jejich ochrany, včetně projevů porušování nezávislosti a nestrannosti výkonu soudní moci, tamní vláda spolupracuje s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a dalšími humanitárními organizacemi. Případné zneužití pravomoci státních orgánů je řešeno rovněž prostřednictvím institutu ombudsmana, kterých poskytuje jednotlivcům ochranu.
4. Sám žalobce ve správním řízení argumentoval pro udělení mezinárodní ochrany tím, že mu mělo být telefonicky vyhrožováno soukromou osobou, a to kvůli nezaplacení dluhu z podnikání. Podle názoru žalovaného je však rozhodné, že žalobce se se svými problémy v zemi původu na nikoho neobrátil, resp. neoznámil dané výhrůžky na policii. Je tedy zřejmé, že nevyužil prostředky ochrany, které měl v zemi svého původu k dispozici, přičemž současně neprokázal, že by mu nebyly zpřístupněny. K tomu žalovaný doplnil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až v době, kdy mu skončila doba tříměsíčního pobytu v rámci bezvízového styku, což svědčí o tom, že jeho záměrem byla legalizace pobytu na území České republiky.
5. Závěrem žalovaný připomněl, že v případě postupu podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu se příslušný správní orgán nezabývá tím, zda žadatel jinak splňuje podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

III. Žaloba

6. V žalobě bylo nejprve v obecné rovině namítáno, že žalovaný postupoval nesprávně, pokud posoudil žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou. V této souvislosti bylo argumentováno tím, že žalovaný si neopatřil dostatek aktuálních informací o zemi původu, přičemž nezjistil skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Podkladem pro rozhodnutí byla pouze jedna informace o zemi původu, která však ve vztahu k dané žádosti neobsahuje relevantní údaje. Žalobce navíc považuje danou informaci za neobjektivní, protože byla cíleně vytvořena za účelem zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu.
7. Kromě toho žalobce zdůraznil, že ve správním řízení poukázal na obavu z jednání svého věřitele, což může být podle ustálené judikatury důvodem pro udělení doplňkové ochrany, s čímž se žalovaný dostatečně nevypořádal. K tomu žalobce doplnil, že z

podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany s určitým časovým odstupem od vstupu na území České republiky nelze bez dalšího dovozovat záměr žalobce spočívající v legalizaci pobytu.

8. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Co se týče uplatněných námitek, žalovaný k tomu s odkazem na právní ukotvení institutu zjevně nedůvodné žádosti doplnil, že žalobce byl povinen prokázat, že domněnka bezpečné země původu byla v jeho případě vyvrácena, což neučinil. V této souvislosti žalobce tvrdil, že mu mělo být kvůli dluhům pouze slovně vyhrožováno ze strany soukromé osoby, aniž by se obrátil s žádostí o pomoc či ochranu na příslušné orgány veřejné moci v zemi původu. Stejně tak žalovaný nepřisvědčil žalobci v tom, že použitá informace o zemi původu není objektivní. Při jejím zpracování je totiž v souladu se zákonem postupováno podle kritérií stanovených pro posuzování státu jako bezpečné země původu.
10. Na základě výše uvedeného žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Správní spis

11. Ve správním spisu se nachází zejména předávací protokol (včetně kopie cestovního dokladu žalobce), záznam o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a protokol o pohovoru k dané žádosti ze dne 5. 11. 2019.
12. V rámci provedeného pohovoru žalobce k dotazům správního orgánu mimo jiné uvedl, že do České republiky původně přicestoval proto, že zde měl známé, kteří měli zakázky na práci. Kromě toho žalobce poukázal na skutečnost, že v zemi původu podnikal v oblasti obchodu s ořechy, a to na hranicích s Abcházií. V důsledku znehodnocení zboží nebyl žalobce schopen vyplatit peníze člověku, který do daného obchodu investoval. Z důvodu narůstajícího dluhu měl žalobce zastavit svůj dům bance, přičemž jeho podnikání zkrachovalo. Celkově žalobce dluží asi 60 000 USD. Přestože část peněz vrátil, je mu od roku 2018 výše uvedenou osobou vyhrožováno. Proto se žalobce schovával. Dané výhrůžky však nijak neřešil, ani na policii, protože se bál a věděl, že nebyl nijak fyzicky napaden. Policie by ho neochránila. Z veřejných sdělovacích prostředků žalobce ví, že v dané oblasti běžně dochází k únosům lidí.
13. Za účelem vydání rozhodnutí o žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla do správního spisu založena Informace OAMP ze dne 30. 4. 2019 – Gruzie – Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu. Žalobci bylo následně umožněno, aby se s podklady pro rozhodnutí seznámil, jak vyplývá z protokolu ze dne 8. 11. 2019, který je součástí spisové dokumentace. Žalobce svého práva nevyužil a ani nenavrhoval doplnění podkladů pro rozhodnutí.
14. Následně bylo vydáno napadené rozhodnutí, které je v současné době předmětem soudního přezkumu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

15. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (ust. § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
16. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
17. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
18. Žaloba **není důvodná**.
19. V žalobě bylo namítáno, že žalovaný v řízení dostatečně nezjistil skutkový stav věci, neboť neobstaral dostatek aktuálních informací o zemi původu, přičemž na jejich základě řádně nezdůvodnil svůj závěr o tom, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je zjevně nedůvodná. Naopak vycházel pouze z jedné informace o zemi původu, kterou nelze považovat za objektivní. Současně žalobce ve správním řízení uváděl svoji obavu z návratu do vlasti, a to kvůli výhrůžkám ze strany svého věřitele, což může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný se však těmito okolnostmi dostatečně nezabýval a nesprávně akcentoval snahu žalobce o legalizaci pobytu na území.
20. Krajský soud předně uvádí, že žalovaný považoval podanou žádost o udělení mezinárodní ochrany za zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, který stanovuje, že: *„Jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.“* Ve třetím odstavci daného ustanovení je dále uvedeno, že: *„Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“*
21. V této souvislosti je v ust. § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu stanoveno, že bezpečnou zemí původu se rozumí: *„stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a, 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných*

prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.“

22. Základem vnitrostátního konceptu tzv. bezpečných zemí původu je právní úprava obsažená v již uvedené procedurální směrnici, která umožňuje členským státům uplatňovat domněnku, že země původu je pro žadatele o mezinárodní ochranu bezpečná, pakliže není v konkrétním případě prokázán opak. V této souvislosti mohou členské státy přistupovat k vymezení bezpečných zemí původu buďto případ od případu, nebo mohou přijmout seznam všech zemí, které považují pro účely řízení ve věci mezinárodní ochrany za bezpečné (viz body 40, 42 a 46 preambule procedurální směrnice).
23. V České republice je uplatňován druhý z uvedených přístupů, neboť byla v souladu s ust. § 86 odst. 4 zákona o azylu přijata vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, která v ust. § 2 bodu 7. označuje za bezpečnou zemi původu rovněž Gruzii, a to s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie.
24. S ohledem na skutečnost, že žalobce pobýval ve městě Zugdidi, které se přímo v oblasti Abcházie či Jižní Osetie nenachází, je možné ho na základě dotčené právní úpravy považovat za žadatele o mezinárodní ochranu pocházejícího ze země, která je pro něj bezpečná. V tomto směru lze přisvědčit žalovanému, že je to právě žalobce, který je povinen tvrdit a dokazovat rozhodné okolnosti svědčící o tom, že jinak uplatňovaná domněnka pojetí Gruzie jako bezpečné země původu je v jeho případě vyvrácena (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, a ze dne 15. 2. 2021, č. j. 4 Azs 325/2020 - 29; odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
25. Z toho důvodu nelze nezákonnost napadeného rozhodnutí bez dalšího dovozovat z toho, že ve správním spisu je založena pouze jedna aktuální informace o zemi původu, která byla zpracována příslušným odborem Ministerstva vnitra ČR. V této souvislosti dává krajský soud žalovanému za pravdu v tom, že objektivitu daného podkladu pro rozhodnutí nelze úspěšně zpochybnit pouze obecným tvrzením, že je zpracována za účelem posouzení Gruzie jako bezpečné země původu. Zprávy o zemi původu nejsou vytvářeny na míru konkrétní žádosti o mezinárodní ochranu, ale podávají typicky celkový obraz či všeobecné informace o politické, lidskoprávní, sociální nebo bezpečnostní situaci v daném státu. Žalobce poté správnost jednotlivých údajů, které jsou v Informaci OAMP ze dne 30. 4. 2019 uvedeny, z věcného hlediska nijak nezpochybnil.
26. Z obsahu dané informace vyplývá, že Gruzie ratifikovala řadu mezinárodních lidskoprávních dokumentů a současně v této oblasti spolupracuje a umožňuje činnost příslušných nadnárodních institucí či nevládních organizací. Přestože současně poukazuje na snížený standard ochrany některých základních práv u specifických skupin osob či nedostatky v oblasti vyšetřování případů mučení, nejedná se svoji povahou o okolnost svědčící o tom, že by se běžný občan daného státu nemohl účinně obracet na příslušné orgány veřejné moci za účelem získání ochrany před nezákonným jednáním.
27. V této souvislosti je nutné připomenout, že se statusem bezpečné země původu je neodmyslitelně spojeno rovněž zakotvení a fungování systému vnitřní ochrany, byť

nelze v individuálních případech zcela vyloučit snížení jeho dostupnosti či efektivnosti, a to typicky v případě politicky angažovaných osob nebo takových, které byly vystaveny nezákonnému jednání ze strany vykonavatelů veřejné moci.

28. K obdobnému závěru ostatně ve vztahu k fungování právního systému v Gruzii dospěl také Nejvyšší správní soud, když například ve svém rozsudku ze dne 12. 12. 2019, č. j. 1 Azs 342/2019 – 45, uvedl, že: „*Ve shromážděných podkladech se instituce a nezávislé organizace vyjadřují i k účinnosti a nezávislosti vyšetřování v Gruzii (poskytování účinné ochrany všem občanům). Činí závěr, že existuje účinná policejní ochrana, což potvrzuje i judikatura (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 271/2017 - 45, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Azs 90/2018 - 44, či ze dne 30. 8. 2018, č. j. 9 Azs 226/2018 - 27). Jisté výhrady uvádí Human Rights Watch pouze ve vztahu k vyšetřování trestných činů spáchaných právě „příslušníky orgánů pověřených vymáháním zákonnosti“ na civilním obyvatelstvu. Stěžovatelem tvrzené pronásledování však nesouvisí s pronásledováním příslušníky orgánů pověřených vymáháním zákonnosti, ale toliko soukromými osobami.*“
29. Podobné okolnosti případu lze pozorovat také v nyní projednávané věci, neboť žalobce podání své žádosti odůvodnil především tím, že mu mělo být vyhrožováno ze strany bývalého obchodního partnera, který navíc pobývá mimo dosah jurisdikce gruzínských státních orgánů v jižní Abcházii, a to kvůli dluhu, který žalobce není schopen splácet. Podle názoru zdejšího soudu však nelze opomenout, že daná osoba žalobce od roku 2018 kontaktovala výhradně telefonicky a nikdy se neměla uchýlit k fyzickému napadení nebo omezování osobní svobody apod. Navíc dluh měl být žalobcem již částečně splacen.
30. Žalobce pak neuvedl žádné konkrétní indicie svědčící o tom, že by mu příslušné orgány veřejné moci neposkytly ochranu, pakliže by výhrůžky ze strany soukromé osoby oznámil, což neučinil. V tomto ohledu nelze považovat za dostatečné obecné a ničím nepodložené tvrzení žalobce o tom, že má docházet k únosům gruzínských státních občanů ze strany osob spolupracujících s partyzány. Žalobce je státním občanem Gruzie a žije na jejím území, kde působí jako v jiných státech bezpečnostní složky, které jsou zaměřeny na ochranu práv jednotlivců a potírání různé formy kriminality (policie, státní zastupitelství). Výše uvedená domněnka pojetí Gruzie jako bezpečné země proto nebyla úspěšně vyvrácena.
31. Krajský soud opětovně zdůrazňuje, že vyvrácení domněnky bezpečné země zatěžuje v daném případě primárně žalobce, který usiluje o udělení azylu či mezinárodní ochrany. V souladu s ust. § 16 odst. 3 pak žalovaný nepostupoval v rozporu se zákonem, pakliže se blíže nezabýval tím, zda jsou v případě návratu žalobce do Gruzie dány důvodné obavy z hrozby pronásledování nebo skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 12 a ust. § 14a zákona o azylu.
32. Nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že žalovaným tvrzená snaha žalobce o využití institutů mezinárodní ochrany za účelem legalizace pobytu na území nebyla v předcházejícím řízení hlavním rozhodovacím důvodem. Nelze navíc opomenout, že žalobce zdůvodňoval svůj příjezd do České republiky rovněž tím, že zde měl známé, kteří měli pracovní zakázky. Příslušnou žádost pak podal až v důsledku toho, že mu uplynula tříměsíční doba (bezvízového) pobytu. Tyto okolnosti tak úvahy žalovaného ohledně snahy o legalizaci pobytu částečně podporují, přestože je nelze samotné

považovat za důvod pro neudělení mezinárodní ochrany, resp. její posouzení jako zjevně nedůvodné.

VII. Závěr a náklady řízení

33. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. června 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.